

Halmstad 12 februari 2026

Till
Driftnämnden Kultur och Skola
Region Halland

Kommentarer till granskning av Hallands bildningsförbund, genomförd av pwc på uppdrag av Region Halland – DNKS230483

Vi menar att den granskning som pwc genomfört har betydande brister. Med detta brev vill vi påtala de brister vi uppmärksammat.

Bakgrund

År 2025 fick vi information om att DNKS avser att ändra tidigare utformning av de uppdrag som kopplas till regionens Verksamhetsstöd. De överenskommelser som tecknas för perioden 2026-2029 skulle inte vara generella som hittills utan delas upp i en egen överenskommelse för varje uppdrag.

Det fick oss att ge vår Länsbildningskonsulent uppdraget att framföra önskemål till er om att arbetet med att verka folkbildningsfrämjande och hantera studieförbundens branschfrågor skulle formuleras som ett särskilt uppdrag. På fråga vad det skulle handla om ekonomiskt svarade Länsbildningskonsulenten att om det hade varit ett uppdrag år 2024 hade ca 227 kkr av de gemensamma kostnaderna redovisats som kostnad för detta uppdrag.

På detta svarade DNKS med att begära återbetalning av 227 kkr av 2024 års Verksamhetsstöd.

Efter att vi insett att det förelåg missförstånd i dialogen mellan Länsbildningskonsulenten och nämndens företrädare skrev vi ett förtydligande av vårt önskemål.

Detta föranledde DNKS att uppdra åt pwc att granska vår redovisning av Verksamhetsstödet användning år 2024. En granskning som, trots omfattande brister, legat till grund för ett beslut att återkräva 227 kkr av 2024 års Verksamhetsstöd till Hallands bildningsförbund.

Sammanfattning

Pwc's bedömningar och rekommendationer grundar sig på bristande förståelse för Hallands bildningsförbunds organisation och det faktum att deras granskningsuppdrag inte omfattar den grundläggande frågan om när tolkningen ändrades av vad Verksamhetsstödet ska användas till.

Granskningen bortser alltså från att Region Halland, under löpande period för överenskommelsen, gjort en omtolkning av vad som kan ingå i de OH-kostnader som täcks av Verksamhetsstödet.

En central fråga i granskningen är att verksamhetsstödet har gått till länsbildningskonsulentens arbete. Som om det vore något annat än den chefsfunktion som bildningsförbundets delegationsordning beskriver..

Vi noterar också att granskningen i sig innehåller några delar som motsäger de bedömningar och rekommendationer som lämnats.

Dessutom innehåller granskningen att antal brister i form av missförstånd och dåligt grundade påståenden. I våra kommentarer redogör vi för de brister vi sett i granskningen.

Kommentarer till granskningen

Den grundläggande frågan om vad Verksamhetsstödet ska användas till har inte omfattats av pwc´s granskning

En grundläggande fråga är huruvida det förevarit en gemensam tolkning innebärande att Länsbildningskonsulentens tjänst ingår i det som finansieras av Verksamhetsstödet. Vi menar att DNKS under år 2025 gjort en ny tolkning som innebär att delar av Länsbildningskonsulentens tjänst ligger utanför finansieringen. Pwc har bortsett från det faktum att det i samtalen om överenskommelsen, samtal som fördes år 2022, inte framkommit något som antyder att tidigare ordning skulle förändras i och med överenskommelsen 2023-2025.

Pwc´s påstående att styrelsen inte har tydliga processer för uppföljning och kontroll är svår att förstå

Varje styrelsemöte hanterar en ekonomisk redovisning fördelad på förbundets olika verksamheter och verksamheten rapporteras såväl skriftligt varje möte som fördjupat årligen. Dessutom hanteras verksamhetsplan och uppföljning två ggr per år av styrelsen och verksamhetsberättelse med omfattande redovisning en gång per år.

Pwc verkar inte förstå att Länsbildningskonsulent = Chef

Många av pwc´s bedömningar handlar om att Länsbildningskonsulentens arbete inte ingår i Överenskommelsen och att det är konstigt att medel används till den tjänsten. I förbundets delegationsordning framgår det tydligt: ”Befattningen som bildningskonsulent är en chefsfunktion, vilket innebär att bildningskonsulenten gentemot styrelsen är resultatansvarig och även i övrigt ansvarig för verksamheten inom bildningsförbundet i enlighet med lagar och avtal. Bildningskonsulenten är skyldig att arbeta enligt direktiv från styrelsen.” Att chefsfunktionen ingår i en verksamhets gemensamma kostnader ter sig naturligt. Då pwc inte sett hur chefsfunktionen är utformad har deras rekommendationer byggts på felaktiga antaganden om att Länsbildningskonsulentens roll är något annat än chef.

Pwc påstår felaktigt att förbundets arbetssätt (kring hantering av OH-kostnader) bygger på praxis och muntliga överenskommelser

Förbundet redovisar OH-kostnader enligt de anvisningar som olika finansiärer av projektverksamheter begär av oss. De varierar mellan olika projektfinansiärer. När det gäller redovisningen till DNKS sker den alltid efter de anvisningar som lämnas. Det har dock varit

problematiskt när anvisningar har lämnats efter det att redovisningen lämnats in. Att förbundets redovisningar följer gällande lagstiftning säkerställs genom att förbundet anlitar auktoriserad revisor för granskning av den årliga redovisningen. Denna upprättades år 2024 enligt BFNAR (Bokföringsnämndens allmänna råd) 2017:3. Vi menar att det är anmärkningsvärt att inte pwc samtalat med förbundets revisorer då pwc gör bedömningar som indikerar att förbundets revisorer inte fullgjort sitt uppdrag.

Pwc verkar ha en underlig syn på relationen mellan Region Halland och Hallands bildningsförbund

Pwc rekommenderar att Regionen genomför utbildning för Hallands bildningsförbunds styrelse och personal, samt att Regionen bör säkerställa att styrelsen har tillgång till tydlig information och har den kompetens som krävs. Styrelsen för Hallands bildningsförbund har sitt mandat från förbundets medlemmar, manifesterat bl a genom val som genomförs på förbundets årsmöte. Där säkerställs att styrelsen har den kompetens som krävs för att leda verksamheten vid Hallands bildningsförbund. Vill Region Halland erbjuda utbildningar för oss så kan vi garantera att vi noga ska överväga ett sådant generöst erbjudande.

Pwc utgår från gamla formuleringar i överenskommelsen

Den justering av uppdrag B som gjordes av Region Halland under november år 2024 har pwc missat. Likaså har pwc missat den justering som gjordes av uppdrag C direkt efter att DNKS fastställt överenskommelsen. DNKS beslut att Regionkontoret skulle bekosta processledningen av HÖK togs utan Regionkontorets samtycke, varför uppdraget omgående fick justeras.

I sin sammanfattning av överenskommelsen konstaterar pwc att det ingår i bildningsförbundets uppdrag att främja folkbildningsarbete

Så här skriver pwc ”Genom särskilda uppdrag och samverkan med andra aktörer ska bildningsförbundet stärka den kulturella infrastrukturen i regionen, främja folkbildningsarbete och bidra till visionen om Halland som bästa livsplatsen 2035.” Detta konstaterande ger en annan bild än det som anförs av pwc som motivering av bedömningar och rekommendationer.

Beskrivningen av Hallands bildningsförbund haltar

Pwc blandar samman bildningsförbundets olika roller som branschorganisation för studieförbunden och medlem i Sveriges Hembygdsförbund. Pwc beskriver det som att bildningsförbundet är en samlande intresseorganisation för studieförbund och hembygdsrörelse. Under rubriken Ekonomiskt bidrag berättas om Verksamhetsstödet, avräkningen från studieförbundens bidrag, samt regionens betalning för bildningsförbundets bidrag till Sommarkraft. Övriga intäkter nämns inte, inte heller att den ekonomiska berättelsen och verksamhetsberättelsen överlämnas för behandling på bildningsförbundets årsmöte. Det är lätt att dra slutsatsen att pwc blandar samman den berättelse bildningsförbundet lämnar till regionen med den berättelse som bildningsförbundets medlemmar avkräver styrelsen. Dessutom beskriver pwc bildningsförbundets personal som ”projektledarna”. Hallands bildningsförbund anställer ibland projektledare men det pwc syftar på är troligen den tillsvidareanställda personal som i flera fall arbetar med olika delar av uppdragen kopplade till överenskommelsen med regionen.

Pwc ger en ovanlig beskrivning av bildningsförbundets ändamålsparagraf och tolkningen av överenskommelsens innebörd

Att bildningsförbundets ändamålsparagraf återges i överenskommelsen har vi sett som en väsentlig del i berättelsen om vad Hallands bildningsförbund är och i vilken kontext som

bildningsförbundet åtar sig uppdrag från Region Halland. Pwc noterar däremot: ”Med ändamålsparagraf menar Förbundet ett stycke i överenskommelsen som beskriver Förbundets ändamål och är, enligt dem, en del av överenskommelsen.” Ändamålsparagraf är ett begrepp som i föreningssammanhang vanligtvis används om den paragraf i föreningens stadgar som berättar varför föreningen finns genom att sammanfatta föreningens ändamål. Att denna paragraf skulle ha ”historiskt styrt medlens fördelning” är en underlig tolkning av de berättelser som bildningsförbundets företrädare lämnat. En tydligare återgivning hade varit att bildningsförbundet, likt Region Hallands representant i bildningsförbundets styrelse, hävdar att en del av Verksamhetsstödet även kan användas till organisationens ändamål. På samma sätt som det har gjorts i årtionden genom att vara en integrerad del av chefs (Länsbildningskonsulentens) arbetsuppgifter. Detta gör också följande påstående svårbegripligt: ”Företrädare för Regionen menar att när aktuell överenskommelse har skrivits har det inte kommit på tal att Länsbildningskonsulentens arbete är inkluderat i överenskommelsen.” Att inte kostnader för chef skulle ingå i en verksamhets OH-kostnader är överraskande och dessutom har alltså övriga delar av Länsbildningskonsulentens arbetsuppgifter aldrig ifrågasatts tidigare.

Beskrivningen av bildningsförbundets förslag om nytt uppdrag är delvis missledande

När Länsbildningskonsulenten den 2 juni 2025 skriver till regionen så är det för att inleda samtal om ett nytt uppdrag att arbeta med studieförbundens branschfrågor. Ett arbete som ingår i chefsfunktionen och som fram till dess redovisats som en del av de gemensamma kostnaderna. Bakgrunden till detta var bl a att regionens företrädare berättat att de avser att kommande överenskommelse ska delas upp i en separat överenskommelse per uppdrag där varje överenskommelse har en egen finansiering. Dessutom skulle det knyta an till uppdraget bildningsförbundet har av Regionstyrelsen att svara för samlad uppföljning, redovisning, samt underlag för bidragsgivning avseende studieförbunden. Bildningsförbundets tanke var att det skulle vara ett lämpligt tillfälle att tydliggöra den delen av bildningsförbundets uppdrag. (Något som skulle ligga väl i linje med de uppdrag som Länsbildningsförbund har på andra håll i landet i relation till respektive region.) Några nya samtal blev det inte. På fråga vad det skulle röra sig om ekonomiskt gjorde länsbildningskonsulenten en beräkning utifrån bokslutet år 2024. Den beräkningen landade i att det skulle handlat om 227 kkr av Verksamhetsstödet det året. (Något som skulle minska de gemensamma kostnaderna med lika mycket.) Pwc beskriver felaktigt länsbildningskonsulentens beräkning i termer av att det är ett förslag från bildningsförbundet på användning av medel. Medlen för år 2024 hade flera månader tidigare redovisats i enlighet med de anvisningar som regionen lämnat inför redovisningen av verksamhet och ekonomi för år 2024.

Pwc beskriver hur regionen blandar ihop de ekonomiska förutsättningarna

Under mer än 20 år har bildningsförbundet lämnat underlag för fördelning av regionens bidrag till studieförbunden. Varje år har 50 kkr avräknats av bidragen till studieförbunden. De 50 kkr ”som har utbetalats i samband med inlämning av underlag för stödfördelning till studieförbunden” har ensidigt av Regionen tolkats som ”ersättning för arbetsuppgifter enligt det kompletterande regelverket för bidragsgivning till distriktsorganisationer”. Vi har årligen redovisat dessa medel som ”Folkbildningsfrämjande” och vid flertal tillfällen berättat att de används till konferensverksamhet. Bl a en årlig Höstkongress som Regionens företrädare också deltagit i. Samma stycke avslutas med: ”Beloppet 50 KSEK bedömer Regionen som en skälig ersättning för uppdraget och inte Förbundets eget förslag om 227 KSEK.” Detta tydliggör den totala missuppfattningen som florerar i frågan. De 50 kkr har en annan användning än de Regionen påstår. De utbetalas dessutom till bildningsförbundet genom en överenskommelse med studieförbunden som avstår 50 kkr av sitt samlade årliga bidrag från

Regionen. Förslaget till uppdrag, vars del av verksamhetsstödet år 2024 bedöms skulle ha uppgått till 227 kkr, handlar bara delvis om arbetet knutet till RS180615. Detta framgår också i pwc's rapport 3.4 Observationer Redovisning av 227 KSEK. Om Förbundets framställan den 2 juni mötts med samtal istället för krav på återbetalning så hade möjligen dessa missförstånd kunnat klaras ut redan från början.

Pwc ger en bristfällig bild av bakgrunden till att två ledamöter lämnat bildningsförbundets styrelse

Det stämmer att dessa två ledamöter tillhörde den grupp av tre ledamöter som reserverade sig mot styrelsens beslut att hävda att bildningsförbundet använt Verksamhetsstödet för år 2024 i enlighet med överenskommelsen. Dessa två ledamöter ingick en grupp som arbetat fram förslag till nytt styrdokument för bildningsförbundet. Bildningsförbundets ordförande berättade att deras förslag, som fått personalen på kansliet att i en skrivelse avrått styrelsen från att bifalla förslaget, skulle behöva arbetas om för att behandlas i styrelsen. Direkt efter det mötet skrev två av gruppens medlemmar var sitt brev i vilket de avsåg sina respektive styrelseuppdrag i bildningsförbundet. Avsägelseerna kom alltså inte i anslutning till mötet där de reserverade sig mot styrelsens majoritetsbeslut. Den tredje reservanten avsåg sitt styrelseuppdrag strax efter att styrelsen informerats om DNKS beslut att minska Verksamhetsstödet för kvarvarande uppdrag med ca 900 kkr jämfört med vad som äskats. (Ett beslut som fötogs utan föregående dialog.)

Pwc visar bristande förståelse för innehållet i bildningsförbundets ekonomiska redovisning

Under 3.3 Observationer, Ekonomisk sammanställning 2024 för resp uppdrag, återkommer missuppfattningen att Länsbildningskonsulent är något annat än en chefsfunktion, dessutom framkommer flera fall av små, i sammanhanget var för sig obetydliga, faktafel. Men detta stärker bilden av att pwc inte skaffat sig tillräcklig kunskap om den verksamhet som de åtagit sig att granska redovisningarna från.

Avslutningsvis

Hallands bildningsförbund har, enligt begäran framförd i brev per den 18 december 2025, återbetalat 227 kkr av det Verksamhetsstöd vi fick år 2024.

Denna redogörelse för vår syn på granskningen lämnar vi med avsikten att de felaktigheter och missförstånd som förekommer i granskningsrapporten inte ska stå oemotsagda.

Vänligen,
HALLANDS BILDNINGSFÖRBUND

Styrelsen
gm

Joachim Lindqvist
Ordförande

Björn Lind
Länsbildningskonsulent